

КРЕМЕНЕЦЬКА ОБЛАСНА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради академії
(протокол № 12 від 30 квітня 2015 р.)
Голова В.С. Бенера

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
АКАДЕМІЇ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення регламентує наукову, науково-технічну діяльність (далі – ННТД) у Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка (далі – Академія), що є у підпорядкуванні Тернопільської обласної ради та Міністерства освіти і науки України.

1.2. ННТД є невід'ємною складовою діяльності Академії, що забезпечує інтеграцію освіти і науки.

1.3. При організації та проведенні ННТД академії керується чинним законодавством України, Міністерства освіти і науки України, Положенням про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах, Статутом академії та цим Положенням.

2. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ННТД В АКАДЕМІЇ

2.1. Основною метою ННТД в Академії є одержання і використання нових наукових знань з метою створення суспільно корисних наукових результатів, забезпечення якісної підготовки фахівців для відповідних галузей економіки, наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації; розв'язання комплексних завдань у сфері наукового, технологічного розвитку; впровадження та використання в Україні і на світовому ринку наукових і науково-практичних результатів.

2.2. Основними завданнями Академії у галузі ННТД є:

- розвиток наукових досліджень у галузі природничих, гуманітарних, психолого-педагогічних, соціально-економічних наук з метою їх подальшого використання для розвитку пріоритетних напрямів науки і техніки, суспільного розвитку та розбудови економіки країни, виконання прикладних досліджень і розробок з метою

ефективного використання і розвитку наукового потенціалу, залучення додаткових коштів для вирішення соціальних та економічних завдань;

- розробка теоретичних і методологічних основ формування та розвитку вищої освіти, посилення впливу науки на вирішення завдань освіти і виховання, збереження та зміцнення визначального характеру науки в розвитку суспільства;

- підтримка існуючих і формування нових наукових шкіл;

- здійснення заходів щодо підтримки наукових досліджень молодих учених і залучення обдарованих студентів до науково-дослідної діяльності;

- забезпечення підготовки в Академії кваліфікованих фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації на основі новітніх досягнень науково-технічного прогресу;

- ефективне використання наукового і науково-технічного потенціалу вищої школи для вирішення пріоритетних завдань виробництва та проведення соціально-економічних перетворень;

- розвиток нових, прогресивних форм науково-технічного співробітництва із закордонними та вітчизняними осередками академічної та галузевої науки з метою спільного вирішення найважливіших науково-технічних завдань, створення високих технологій і використання наукових розробок академії у промисловості;

- оновлення та модернізація науково-дослідної бази Академії та ефективного її використання;

- організація інформаційної та видавничої діяльності;

- проведення патентно-ліцензійної роботи щодо охорони інтелектуальної власності.

3. НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА

КЕРІВНИЦТВО ННТД В АКАДЕМІЇ

3.1. До науково-організаційних структур Академії можуть входити навчально-науково-виробничі центри, науково-дослідні лабораторії, наукові та науково-технічні відділи, підрозділи з організації, координації та забезпечення ННТД та інші структурні підрозділи (служби), спрямовані на здійснення ННТД.

3.2. Організацію ННТД в Академії та її безпосереднє керівництво, планування, поточне управління здійснює проректор з наукової роботи.

3.3. Для організації та координації ННТД згідно з статутом Академії створюється наукова частина, у перспективі – науково-дослідна частина.

3.4. В Академії можуть бути створені структурні підрозділи академії, які забезпечуватимуть організацію та координацію ННТД :

- науково-дослідний інститут;
- науково-дослідний сектор;
- відділ аспірантури і докторантури;
- відділ з міжнародних зв'язків і роботи з іноземними студентами.

Зазначені структурні підрозділи створюються на основі Статуту, затверджуються вченою радою Академії, здійснюють свою діяльність відповідно до затверджених положень.

3.5. До складу наукової частини входять наукові підрозділи факультетів і кафедр, регіональні проблемні лабораторії, підрозділи з організації, координації та забезпечення ННТД та інші структурні підрозділи, спрямовані на здійснення наукової діяльності.

3.6. Структурні наукові підрозділи діють на основі статуту Академії, затверджуються вченою радою Академії і знаходяться у підпорядкуванні проректора з наукової роботи.

3.7. Структурні наукові підрозділи здійснюють свою діяльність відповідно до затверджених вченою радою Академії положень про них, які регламентують права і обов'язки керівників цих підрозділів.

3.8. Виконання програм та проектів прикладних досліджень та розробок в Академії здійснюються колективами (тематичними науковими групами, творчими колективами тощо), до складу яких входять науково-педагогічні працівники, докторанти і аспіранти, здобувачі, студенти, допоміжний персонал та в разі потреби залучаються фахівці інших організацій.

3.9. Базовим структурним підрозділом, що забезпечує ННТД в Академії, є кафедра. Для належної організації ННТД на кафедрі призначається відповідальний за наукову роботу.

3.10. Організацію ННТД на факультеті, її планування та поточне управління здійснює заступник декана з наукової роботи, який безпосередньо підпорядковується декану факультету. Права і обов'язки заступника декана з наукової роботи регламентуються посадовою інструкцією, затвердженою вченою радою факультету Академії.

3.11. Виконання програм та проектів фундаментальних і прикладних досліджень в Академії здійснюються творчими колективами, до складу яких входять наукові та науково-педагогічні працівники, докторанти й аспіранти, студенти та інші співробітники Академії, а в разі потреби залучаються фахівці наукових організацій.

3.12. Науково-педагогічні, наукові працівники Академії виконують наукові дослідження відповідно до тематичних планів, договорів, технічних завдань, індивідуальних планів і несуть відповідальність за якість і своєчасність їх виконання, наукову та практичну цінність, суспільну та економічну корисність наукових і науково-практичних результатів.

3.13. Організацію та безпосереднє керівництво виконанням програми або проекту наукових досліджень і розробок здійснюють наукові керівники (консультанти). У разі потреби можуть призначатися також відповідальні виконавці програм і проектів, наукові консультанти, інші відповідальні особи.

3.14. Проректор з наукової роботи може здійснювати функції управління та організації наукової діяльності через створені в академії наукові підрозділи та дорадчі наукові структури (наукові ради, наукові секції за пріоритетними напрямками, експертні комісії тощо).

3.15. Науково-дослідні теми дослідження в Академії, діяльність яких має важливе значення для розвитку психолого-педагогічної науки, можуть бути включені до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави.

4. ПЛАНУВАННЯ Й ОБЛІК РЕЗУЛЬТАТІВ ННТД В АКАДЕМІЇ

4.1. Управління науковою діяльністю здійснює Тернопільська обласна рада, Міністерство освіти і науки України в межах їх повноважень. Поточне та перспективне планування наукової діяльності здійснює Академія.

4.2. Планування наукових досліджень і розробок в Академії здійснюється відповідно до основних напрямів та найважливіших проблем фундаментальних і прикладних досліджень у галузі природничих, технічних і гуманітарних наук та основних напрямів діяльності Академії.

4.3. Академія самостійно здійснює поточне та перспективне планування ННТД відповідно до затвердженого вченою радою і узгодженого з Департаментом освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації, Міністерством освіти і науки України тематичного плану.

4.4. Фундаментальні дослідження, прикладні розробки, розробки, що сприяють розвитку інноваційної діяльності Академії та фінансуються за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, включаються до тематичного плану на підставі проходження конкурсного відбору.

4.5. Основою планування ННТД в Академії є:

- план наукової роботи академії;
- тематичний план НДР, які виконуються в рамках другої половини робочого дня;
- план проведення міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій;
- календарні плани роботи наукових структурних підрозділів Академії: кафедр, наукових, навчально-наукових і науково-дослідних лабораторій, Студентського наукового товариства (СНТ), Ради молодих науковців (РМН).

4.6. План наукової роботи Академії формується щорічно на підставі планів наукової роботи факультетів, кафедр, відокремлених структурних підрозділів академії та затверджується Вченою радою.

4.7. До тематичного плану НДР, що можуть фінансуватися із коштів загального фонду державного бюджету МОН України, включаються фундаментальні та прикладні дослідження і розробки за пріоритетними напрямками науки і техніки на підставі проходження конкурсного відбору згідно з Положенням про проведення конкурсного відбору Міністерством освіти і науки України наукових проектів, які виконуються підвідомчими вищими навчальними закладами та науковими установами за рахунок коштів загального фонду державного бюджету.

4.8. До тематичного плану НДР і послуг, що фінансуються через надходження за господарськими договорами, включаються наукові дослідження та послуги згідно з поданими заявками на їх виконання,

передбаченими у кошторисі видатків спеціального фонду державного бюджету МОН України.

4.9. НДР, які виконуються за рахунок коштів державного бюджету і за госпдоговорами, підлягають обов'язковій реєстрації в Українському інституті науково-технічної та економічної інформації відповідно до Порядку державної реєстрації науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертаційних досліджень.

4.10. До тематичного плану НДР, які виконуються в рамках другої половини робочого дня, включаються комплексні НДР, що виконуються на кафедрах академії протягом двох-п'яти років в межах робочого часу викладачів.

4.11. План проведення міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій щорічно формується вченими радами факультетів та подається зі зведеного плану наукової роботи академії для координації у МОН України. Проведення конференцій на базі Академії регламентується Положенням про проведення наукових конференцій, симпозіумів, семінарів, круглих столів професорсько-викладацького складу Академії.

4.12. За результатами ННТД в Академії видаються збірники наукових праць, монографії, навчальні посібники, підручники, публікуються статті, тези доповідей наукових конференцій, захищаються кандидатські та докторські дисертації, отримуються охоронні документи, анотації завершених тематичних наукових робіт.

4.13. За підсумками виконаних наукових досліджень Академії складають відповідні звіти, а також відповідну звітну документацію:

- щорічні інформаційні звіти до Департаменту освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації, Міністерства освіти і науки України (за списком) про наукову та науково-технічну діяльність з аналізом статистичних даних, визначенням механізмів та основних

тенденцій розвитку і використання наукового потенціалу академії, висвітленням найважливіших результатів досліджень і розробок;

- щорічні звіти про результати проведення міжнародних і всеукраїнських конференцій;

- щорічні звіти про студентську науково-дослідну роботу;

- щоквартальні та річні звіти про ННТД наукових структурних підрозділів Академії: навчально-наукових, науково-дослідних лабораторій відповідно їхніх календарних планів, які затверджуються проректором з наукової роботи.

- річні звіти попередньо заслуховуються на засіданнях вчених рад факультетів;

- щорічні індивідуальні звіти викладачів про наукову роботу, які заслуховуються на засіданнях кафедр;

- щорічні звіти заступників деканів факультетів з наукової роботи про виконання своїх обов'язків;

- інформаційні бюлетені, брошури, буклети тощо.

5. СТУДЕНТСЬКА НАУКОВА РОБОТА

5.1. Важливою складовою наукового потенціалу Академії є науковий доробок студентів, який відповідно до чинного законодавства передбачає: науково-дослідну роботу, що включена в графік навчального процесу (курсіві, дипломні роботи, практичні, лабораторні заняття, виробнича практика з елементами дослідницького характеру) та студентську наукову роботу, що виконується поза графіком навчального процесу.

5.2. З метою координації, організаційного та науково-методичного забезпечення роботи з обдарованою молоддю, створення сприятливих умов для розвитку та реалізації творчих здібностей студентів, аспірантів,

докторантів і молодих Учених в Академії функціонує Наукове товариство студентів I магістрантів, діяльність якого регламентується Положенням про Наукове товариство Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної Академії ім. Тараса Шевченка.

5.3. Однією з основних форм НДР студентів, залучення їх до безпосереднього виконання НДР, розвитку наукового мислення та творчого підходу до вирішення теоретичних і прикладних проблем є студентські наукові проблемні групи та гуртки, діяльність яких регламентується Положенням про студентські наукові проблемні групи в академії.

5.4. Академія може виступати базовим закладом вищої освіти із проведення II-го етапу Всеукраїнських студентських олімпіад та II-го туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із природничих, технічних і гуманітарних наук, які проводяться згідно з наказами МОН України.

6. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

6.1. Академія здійснює міжнародне співробітництво з навчальними, науковими закладами, організаціями, установами та фондами зарубіжних країн, інші види наукового співробітництва відповідно до чинного законодавства України.

6.2. Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво Академії спрямоване на:

- залучення до співпраці закордонних замовників та інвесторів, укладання та виконання угод про співробітництво із закордонними вузами, фірмами, фондами та іншими організаціями, установами на проведення наукових досліджень і розробок;

- залучення коштів закордонних замовників та міжнародних фондів і грантів для фінансування ННТД в Академії;

- одержання конкурентоспроможних на світовому ринку науково-прикладних результатів, розробку високоефективної науково-технічної продукції;

- трансфер на світовий ринок наукової та науково-технічної продукції, здійснення маркетингу, участь у міжнародних виставках та ярмарках;

- забезпечення проходження науковими, науково-педагогічними працівниками, докторантами, аспірантами та обдарованими студентами наукового стажування за кордоном, ознайомлення з передовими світовими досягненнями техніки і технологій, приладами та науковим обладнанням;

- публікації за кордоном у провідних наукових і науково-технічних виданнях наукових результатів, які не є конфіденційною інформацією;

- організацію та участь у міжнародних наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, симпозіумах;

- висування провідних учених ВНЗ України на здобуття міжнародних премій;

- створення спільних наукових центрів із закордонними організаціями.

7. ФІНАНСУВАННЯ ННТД В АКАДЕМІЇ

7.1. Для здійснення ННТД в Академії запроваджується принцип багатоканального фінансування з використанням можливостей, які дозволяють входження в міжнародний науковий простір.

7.2. Джерелами фінансування ННТД в Академії є кошти загального і спеціального фондів державного (обласного) бюджету та кошти,

одержані на виконання НДР, надання освітніх і наукових послуг на замовлення юридичних і фізичних осіб, гранти та інші джерела відповідно до чинного законодавства України.

7.3. Фінансово-господарська діяльність Академії у сфері ННТД здійснюється на підставі затвердженого Тернопільською обласною радою кошторису академії за відповідними бюджетними програмами.

7.4. Кошторис є основним плановим документом Академії, який надає повноваження щодо отримання надходжень і здійснення видатків, визначає обсяг і спрямування коштів для виконання академією своїх функцій та досягнення цілей, визначених на бюджетний період відповідно до бюджетних призначень.

7.5. Планування витрат на проведення НДР здійснюється Академією самостійно на основі розрахунків, результати яких відображаються в калькуляції кошторисної вартості в цілому за темою, з виділенням вартості робіт (послуг), які підлягають виконанню у поточному бюджетному році, та затверджується на засіданні Вченої ради Академії.

7.6. Накладні витрати в калькуляціях кошторисної вартості НДР плануються відповідно до Типового положення щодо планування, обліку та калькулювання собівартості науково-дослідних робіт згідно з чинним законодавством України.

7.7. Документальне оформлення операцій, пов'язаних із виконанням НДР або наданням платних послуг у сфері наукової, науково-технічної діяльності, забезпечення їх обліку та складання звітності здійснюється відповідно до вимог Бюджетного кодексу України, Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ відповідно до чинних нормативно-правових актів.

7.8. Оплата праці співробітників, які проводять наукові дослідження, здійснюється відповідно до законів України та інших нормативно-правових актів, укладених договорів, угод, умов Колективного договору

в межах затвердженого кошторису на виконання НДР, надання освітніх і наукових послуг.

7.9. Оплата праці за виконання НДР, які виконуються в рамках другої половини робочого дня, входить до заробітної плати викладачів.

7.10. Оплата праці заступників деканів з наукової роботи може здійснюватися шляхом встановлення їм надбавки до посадового окладу за основним місцем роботи.

7.11. Науково-дослідні, дослідно-конструкторські роботи, що виконуються за рахунок коштів державного бюджету, підлягають обов'язковій реєстрації в Українському інституті науково-технічної і економічної інформації відповідно до чинного законодавства України.

7.12. Фінансування ННТД, студентської науково-дослідної роботи здійснюється зі спеціального фонду державного бюджету відповідно до затвердженого кошторису, затвердженого Вченою радою Академії.

8. ВИКОНАВЦІ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ, ДОСЛІДНО-КОНСТРУКТОРСЬКИХ РОБІТ

8.1. Суб'єктами наукової, науково-технічної діяльності в Академії є штатні наукові та науково-педагогічні працівники, докторанти, аспіранти, здобувачі, студенти, керівний склад навчального закладу, працівники, що здійснюють організацію та координацію досліджень і розробок, підготовку фахівців вищої кваліфікації.

8.2. До виконання наукових робіт в академію можуть залучатися фахівці наукових установ, підприємств та організацій Національної та галузевих академій наук, інші фахівці, що мають відповідну кваліфікацію.

8.3. Науково-педагогічні, наукові працівники виконують дослідження та розробки відповідно до національних, державних, галузевих та інших програм і проектів, тематичних та координаційних планів, договорів, завдань (технічних завдань), індивідуальних планів, несуть

відповідальність за якість і своєчасність їх виконання, наукову та практичну цінність, суспільну та економічну корисність наукових і науково-практичних результатів.

8.4. Складовою науково-технічного потенціалу Академії є науковий доробок студентів, який відповідно до чинного законодавства передбачає: науково-дослідну роботу, що включена у графік навчального процесу (курсіві, дипломні роботи, практичні лабораторні заняття, виробнича практика з елементами дослідницького характеру), та наукову роботу, що індивідуально виконується поза графіком навчального процесу.